

76.

פרוטוקול מס. 46/ד'

התקיימה ביום ג', ב' בשבט, תשס"ו - 25.1.55 בטעה 9.00
מישיבת ועדת הכספים

ג ר כ ה י ם

חברי הוועדה:

- י. גורי - יו"ר
- ח. מריטב
- ס. בז'רנו
- מ.מ. בניחובסקי
- ט. דיין
- מ. הרצפלד
- ק. לוז
- ח. לטון
- א. טטופ
- י. פורדר
- ח. רובין

סוזמנים:

- סר שרף - הפקודה על הכנסות הסדינה.
- ד"ר גרוס - נציג מט הכנסה

ס ד ר - ה י ם:

הפסן הדיון על סבנה מחלקות ההכנסה במשרד האוצר.

הטלת מט הכנסה בשיעור של 20% מהמסכורת של עבודה חלקית וכס של 30% על תשלומים בלתי קבועים לעובדי סכירה.

אני פותח את הישיבה.

היו"ר י. גורי:

בראשית הישיבה רצוני להגיש לידיעת ועדת הכספים, כי ביום ד' שעבר התקשר עמי מנהל משרד האוצר וספר לי את החלטות הממשלה בקשר לתקציב, ברצונו לקיים את ההגטחה להודיע לוועדת הכספים על כך עוד בסדרה הם במטרים לעתונות. ברור שלם יכולתי לקיים ישיבה של ועדת הכספים במועד יום, אולם היה לי גם ברור שהממשלה, לאחר שהחליטה על התקציב, היתה בריכה לפרטת את החלטתה בגלל הכתיחות שבוצרה סביב ענין זה. מילולם במסרה הודעה רשמית. טעם הממשלה, מפילם היו החלטות הממשלה חודרות לעתונות בדרך פתרת, ואולי באופן לא מדויק כל-כך. נוכחתי על כן לדעת שמין אפשרות לסנוע בעד הפרסום.

ביקשתי את מנהל משרד האוצר להתקשר עם מזכיר הוועדה ולמסור לו את פרטי החלטות וגם לשלוח אותן בכתב פיו לחברי הוועדה. הדברים נעשו, ורצוני לקרוא לפניכם את תוכן הכתב. פר ספיר רצו שיעמוד בהגטחתו והוא קיים אותה.

(היו"ר קורא את פתבו של מנהל משרד האוצר מס. 311-10341 פ-25.1.55)

ח. רובין:
אני מבין שהפעם לא היתה לממשלה אפשרות
אחרת מלבד לתת לדבריה פירוט לפני שהם
הגיעו לוועדה, ואינני טוען נגד זה.

במסגרת הדיון על חלוקת המכס והגבייה

היו"ר י. גורי:
בסקירתו אמר מר שרף - ואני מכנס
מפרוטוקול - "יש צורך במסגרת המפורטות:
או להפריד בין השומות ובין הגביה ולהגיד, שאגף מס ההכנסה עוסק רק
בשומות ואינו גובה את המס, והפחלקה של מסי הרכוש אינה גובה את מסי
הרכוש אלא רק עושה את השומות, וכך מחלקת ההכנסה. נישנה יחידת גביה
סיווגת הגובה את כל המס. זאת לפי השיטה הקיימת בממריקה, ששם פרוכזים
כל המס. במסגרת אחד, והגביה נעשית על-ידי משרד אחד". אני מבקש לשאול,
האם בטמט לא היה יותר תכליתי שילוו אייבו מקיימים ריכוז כזה של זכיה?
האם לא רצוי שארגון המסרדים יהיה בנוי על-פי העקרונות הורטיקלי של
אזורים, ושמותו משרד אזורים ירכז בתוכו את כל-סוגי הגביה? אמנם
שכענו מפי מר שרף שלא כדאי להכניס עקרונות ארגוניים חדשים עתה,
כאשר מנגנון מס הכנסה מתגבש ומתארגן מחדש ובמצב במתיחות בקשר עם
המאמצים הנעשים על-ידו, וזאת כדי לא להפריע לו לבצע את תפקידיו. הוא
טען שכדאי אולי להסתין זמן מה, ויתכן שבעבור שנה או שנתיים אפשר יהיה
להזור לבעיה זו.

אשר למסר מחלקת הגביה כפון: מכס ובלו,
אפשר אולי לארגן אותם כך שאפשר יהיה לחלק את הארץ לאזורים, והמסרד
האזורי בכל-אזור ומוזר ירכז את כל הגביות גם יחד? כן במסר כאן,
שיש מחשבה להוציא מאגף מס ההכנסה את התפקיד של גביית הפיגורים, אלא
לארגנה בתוך האגף עצמו.

י. פורדר:
אין לי נסיון אדמיניסטרטיבי מספיק בשטח
זה כדי לחוות דעה אחרת; אני נוטה לקבל
את עמדתו של מר שרף האומרת כי יש לרכז את הגביה במסרד מס ההכנסה כי
אי-אפשר להפריד את הגביה מכל הטיפול האחר. אני סבור שהריכוז עליו
סדבר יו"ר הוועדה עלול לעשות את המצב יותר סמוך. לי נראה כי יהיה
זה יותר יעיל אם הגביה תיעשה במסגרת של אגף מס ההכנסה.

בעיית מיוחדת מסי הרכוש של העיריות
והממשלה מעסיקה אותנו כבר חמש שנים. הענין אינה סמוך באופן מיוחד
ומאשר לגמור אותו - ומהו העיכוב?

כדי פעם בכעם בשפעות טענות מפי אנשים
סונים על פקידים מס ההכנסה האומרים במונח גלוי שמין צורך לדבר על החוק.
לדעתי זו שיטה שמינה מתאימה ויש לתקנה.

אני מציץ למר שרף לפתח הוראות ברורות
כיצד לנהוג במקרה של פיגורים, כיוון שלעתים דורשים מהמזרח סכומים
שמין לו כל אפשרות לסלמם.

ס. לוז:
מר שרף אמר לנו כי עומדים לארגן מחדש
את לעכת המסונה על הכנסת הפדליה, מבלי
להסביר לנו כיצד היא מאורגנת עתה. אני מבקש לדעת מה הם השינויים
סרוצים להנהיג?

כיצד פועל החלק המקצועי של נציבות
מס ההכנסה העוסק בביקורת השומות? אילו שומות הוא מבקר וכיצד?

מה יהיה לטווח שתכונת הרפורמה והגביה
המסובכת תוצא מאגף הגביה ותעבור לידי מחלקת סיווגת של נציבות מס
הכנסה? מה ישאר במאגף הגביה, האם לא מוטב יהיה לחסלו? אם יש מאגף
מסי רכוש העוסק בגביה - מה פעם לקיים מאגף גביה מיוחד?

א.ד.

כיצד ניתן הפטור מטכס, בלו וטס קניה?
נת הפטור נותנת הרשות המוסמכת, מולא מהי הביקורת שבאמצע החחורה הלכה
לתעודתה ולא עברה לשוק השחור, ועל-ידי כך הוברחו מט הקניה והטכס?

עד כמה שידוע לי מט עזבוני טכניס
למוצר טכניס פעוטים. שטט כדאי לעשות רביזיה של האוק מו להכניס תיקון
באוק הקיים?

בעתונות קראתי שעודיה לחסל את ההבדל
בין "שנת שומט" ו"שנת הכנסה", ומעתה תהיה רק "שנת מט". אני מבקש לדעת
מאו השינוי המהותי שיש לי להנהיג לייזי כך.

האנשים הלומדים בקורס להשתלמות בירושלים
מקבלים מסכורת ויש להם גם סיכויים לעלות גדרבה. מה יש במדה התחייבות
להמשיך בעבודה במסך זמן טטויים?

י. פורד:

רצוני לציין לשבח את הקמת הקורס הזה,
כי ללעתי חייבי מו לאמן את הפרסונל
שיהיה מתאים לתפקידיו. האם מלין סבור כי תכנית לימודים בת
53 שעות בשבוע היה גרוסה סלי? למה מנשים משתתפים בקורס זה.
(כר שרף: 32 תלמיד) ה"מטסינג מופיטרס" במרצות כמו אנגליה ומרצות
הברית הם מנשים בעלי השכלה כלכלית גבוהה, וזהו אחד הגורמים להצלחתן
בשטח בטטים. אני סבור שהשכלתם של הפקידים היא למרות המדינה ולטובת
המזרחים החייבים לשלם, ולכן אני רואה לעצמי חובה בעיני להדגיש את
החיוב שבקמת קורס השתלמות לעובדים.

היו"ר י. גורי:

בעקבות שאלתו של חבר-הכנסת לוז
בדבר שנת שומט וטכס מט, אני מבקש לשאול
את הכוונה היא לא לערוך שומט לשכירים לאחר שנת התשלום. כיום טכניס
את הטט מהמסותיהם של השכירים במספעות נותני-העבודה, והגביה נחשבת
עד לחשבון, כי לאחר ככן עורכים את השומט וסוגרים את החשבון של
אותה שנה. בדרך יש להניח כי אין ולא מדין להיות הפרט בין הטכס
שמכניס מהשכיר לבין השומט, והדברים צריכים לעלות בקנה-אחד, מולם אני
מתאר לי שעלולים להיווצר הפרטים. האם לאחר ביטול "שנת השומט"
ו"שנת הכנסה" הכוונה היא לא לערוך שומט לט כיריים?

אשר לחלק השני - אני מסער שהעצמאי

יהיה חייב לשלם שיעורי מט לפי השנה הקודמת, כי מורת לא ידעו כמה לגבות
מטכו. במקרה שיטת המפרעות תונהג שיטה לפיה הוא יהיה חייב לשלם בכל
שנה שלאחר השנה הקודמת שיעורי מט לכלי גובה הטט ששילם בשנה הקודמת.
מה יהיה ההבדל בין שיעורי תשלומים כאלה לבין המפרעות שהוא מטלם עכסיו
מתוך הנחה שכתום שנת ההכנסה תיערך השומט, והיה את יעמוד לזכותו
טכס טטויים - יחזירוהו לו או יזקוהו על-חשבון השנה הבאה, ואם יחסר -
יהיה עליו להשליטון?

אשר למסרד הגביה במטר לנו כי יש הרבה

שלוחות לכדינה לגביית תשלומים כאלה. חלק ביכר גובים מטרדי הממשלה
השונים כמו מטרד המטפטים או התחבורה, ואני מניח שגם מולקת העליה
במטרד הפנים, והמטרדים הללו מטפטים כשלוחות של המוצר. מלו מלין
קופות עצמאיות אלא מכסירי-עזר לגביה, ומדי יום ביזכו מייב כל מטרד
להעביר את הטכסטים שהוא גובה לחשבון טטויים לפי הוראות המוצר.
מדוע לא נראה את המחלקות השונות - פרט למטרדי הממשלה הגובים דמי
רשיונות - גם כן כשלוחות של מטרד גביה מרכז אחד? במטרד המטרד הזה
יתרכזו כל הטטים, וכל שאר מכסירי הגביה יחשבו כטניפיו של אותו
מטרד שהוא מטטייע בהם על-שנת לגבות את הטטים המגיעים מאת מזרחי המדינה.
הכוונה היא שהמזרח יוכל לשלם את הטט בכל מטרד מטשלתי עמו הוא בא
במגע, אבל מטופו של דבר המטרד הגובה את הטט מופיע כשלוחה של מטרד
גביה מרכזי. כשם שמטרד המטפטים מעביר את הטכסטים למרכז אחד, כך
גם תחנות הגביה הללו מעברנה את הטכסטים שהן גובות.

אינני נכנס לפרטים וטכניקה, אני מדבר על עקרונות. העקרון הוא שיהיה מקום אחד בו כרוכות האינסטרומנטים על כל המסיה לטוגיהם השונים הגבויים מאת הזרחה הסדינה. באותו משרד יעבדו את המסטיסטיקה של הגביות ומטנו אפטר יהיה לקבל אינסטרומנטים כרוכות על כהלך הגביה של כל הסכומים הגבויים בצורות שונות בסדינה. אני חייב להודות שטאלותי הן טאלות של מדי שמינו בקיט בפרטי סגנון הגביה, ויתכן כמד שלם צריך הייתי לשאול את אשר טאלתי לו הייתה לי בקיאות בנושא זה.

ח. למדן:

האם אפשר להסדיר שכל פרטי המסים בהם חייב הצדחה יהיו כרוכים אחד? מטבר שהמבב כיון הוא שאין כל קשר בין המניות של מלמט מס הכנסה לבין תשובות המשרד - האם אפשר לעשות סידורים מתמטיים כדי להגיע לידי התאמה?

במספה מטעה סינחל ההסברה ברחובות שמעתי תלונה כי הקופה לתשלום מס הכנסה פתוחה רק בין השעות 9 - 11 בבקר. אני סבורה כי יש לתקן זאת.

ח. ארליאב:

רצוני להצביע על מקרה לפיו נעשתה שומא בשנת 1952 וגם הודיעו עליה לניסום. כעבור שנתיים נחצה טען פקיד השומא כלפי הניסום כי השומא היא אחרת ונקב בסכום גדול בהרבה מזה של השומא הקודמת. כיצד קרה הדבר?

א. הרצפלד: במקרה של חילוקי דעות לגבי השומא - האם על הניסום לשלם בינתיים לפי הערכת המשרד?

עליו לשלם את החלק שמינו שנוי בטחלוקת.

א. הרצפלד:

אני יודע על עובדות אחרות, ולדעתי יש להקפיד ביותר בשטח זה.

כמה זמן צריך לקחת הערעור? האם אין אפשרות לקבוע לו גבולות? לפי ההסבר של מר זרף הרי הכמשלה היא המעונינת לזרז, ואני יודע על מקרים בהם ההזרחה היא מעונין לזרז את הדבר, כיוון שלחצו עליו לשלם את השומא שנקבעה במשרד מס הכנסה.

מר שרף:

רצוני להתנצל על כך לא הבאנו לבירור זה חומר על המבנה וכדומה, אני סודה כי

הפעם לא היינו כוכניה לכך.

הבאתי לישיבה את התכנית של בית-המפר הקיים בירוסלים. העומס אינו גדול מאד ואיך את שיטת העבודה. 180 השעות, שזהו מספר שעות העבודה לחדש, מתחלקות ל- 45 שעות של הרצאות, 70 שעות בהן הקבוצה מקבלת נושא והיא צריך להסין לו פתרונות ו- 60 שעות לקריאת-חובה. בקורס לומדים 32 תלמיד וכל תלמיד עולה לבנו כ- 3,000 ל"י (המכרה אינו כולל את המסכורת). בתמורה לכך מתחייבים התלמידים לעבוד ארבע שנים, והמתחייבות הולכת וקטנה לפי מספר שנות השירות. פקיד שמינו מטשין בעבודתו חייב לאחזיר את הכסף בהתאם לכך. אנו מודיעים חלק ממסכרותו של רווק, ולגבי האסוי - רק את החלק עבור הכלכלה. זהו קורס ראשון ואנו תוליים בו תקוות. אני סבור שתעבורנה שנים עד שברגיש את ההשפעה של האנשים המאומנים הללו.

הסגנון שלנו גדל במהירות וחסרים לנו אנשים מאומנים. החלשים עוליים על הוותיקים מבחינה זו. לאחר ריאון רגניזמיה הוצע לפטר 50 איש, אולם הלא-מתמטיים לתפקידים הם דוקא הוותיקים שנתקבלו לעבודה ב- 1949. אנו מתלבטים במעיה זו.

ככל שהמט עקיף - גבייתו זולה יותר;
 גביית המט על דלק היא הזולה ביותר. גם במס הכנסה וגם במס הרכוש -
 ולא במס עקיפין - אין ביכולתם להפחית במסגרות. כיום עובדים
 ומטפלים במסים ישירים יותר עובדים מאשר יהיו דרושים לנו בעוד שבתיים.
 הני ולבפיגורים דורש עובדים, וכאשר נצליח להסלים - ואני מקווה
 שנעשה זאת עד אוקטובר 1956 - נוכל להקטין את המסגרות ב- 15% -
 20%. לכן אין בכוחותנו לתת קביעות לכל המכרות המדעיים, אלא רק
 ל- 80% מהם. הדבר הוא אסנה בניגוד לתקנות, כיוון שלפי ההסכם יש
 לתת קביעות כעבור שנה.

ש. בן צור: האם יש התחייבות שלא לטר עובדים מפילו
 את המס קבועים?

מר טר: קשה למסר עובדים במידות ציבוריות מפילו
 במסדריקה, בה שיטת "פילר אבד הייר" היא
 אחד מסודות היעילות, קשה למסר עובד מדינה.

ש. בן צור: המלחמה בארץ היא תמיד על המוד, ולא על
 עצם הפרינציפ שמתוצאת ממסגרות בעבודה יש למסר
 מספר מסוים של עובדים.

מר טר: אין אנו מעוניינים למסר לפי העקרון של
 התור. בשבתיים המפורסות החל שירות
 הפדינה לקלוט מוגרי האוניברסיטה ואנשיה מוכשרים, בו בזמן שבשנת
 1949 נתקבל כל אחד כיוון שהיה מחסור רציני בכוח אדם.

כיכד אנו מתמרים לעצמנו את ההתפתחות?
 כיום אנו בנויים לפי המס יחידות, שבראשן עומד המסגרת על הכנסות
 המדינה. קיים אגף מכס ובלו, המרכז גם את גביית מס קביות ובטיעות;
 אגף מס הכנסה ועזבונו, שמרכזו בירושלם ותל-אביב והחל מאפרייל
 שנה זו יהיה לו מרכז אחד בירושלים; אגף מס רכוש, אשר מטפל
 בגביית מס רכוש, מס שבח מקרקעין וגם בגביה המפורדת של אגפים אחרים;
 אגף טילווה חובה המטפל גם בארנונה, מס בוליה ושעטועים; ואגף טילווה
 המדינה.

אנו מעוניינים לפרק טבנה זו לרכז את
 העבודה בשלוש יחידות: אגף המכס והבלו, כפי שהיה קיים עד כה;
 אגף מס הכנסה, שמרכזו יהיה בירושלים; אגף הגביה לפורק, והגענו
 למסקנה זו בגלל כמה סיבות. אגף הגביה גובה בשביל מס הכנסה 12 -
 10 טיליון ל"י בשנה. מס הכנסה יגבה השנה בערך 115 טיליון ל"י,
 ובכללן 45 טיליון ל"י שהטיפול בהם הוא מטרדי טרתי, ו- 30 טיליון
 ל"י מחברות המטלטלות את מטיהן בסדר כסו: טולל טובה, אמת, בנק לאומי,
 מפעלי בז'רנו וכדומה. במסדריק איפוא 40 טיליון ל"י שיש לטפל בהם
 באופן מיוחד, ולכן לא רצוי להשאיר את הטיפול ב- 12 טיליון ל"י
 במסגרת מיוחדת ולהוציאה מהמסגרת הכללית של טיפול מיוחד. במגליה
 גוביה 98% של מס הכנסה לאחר הודעה ראשונה, ואילו ב- 2% הנותרים
 יש לטפל באופן מיוחד (8% ככלל המסלמים). הם הקימו לכן מחלקה מיוחדת
 במרכז המטפלת במסגרים. אצלנו המצב טובה כיוון שלמעלה מ- 25% מעוניינים
 טיפול מיוחד, ל"י טעם להעביר את הטיפול במסגרים לאגף נפרד, דבר
 הגורם לעבודה מטרדית מיותרת.

רציניים
 במס קניה י" 6% של טיגוריה/ מתוך טכום
 של 22 טיליון ל"י. דבר זה אינו קיים לגבי המכס, כי אין מוציאים
 מחורות מהמסכן בלי לקבל את התשלום. מס קניות נותן קרדיט של מספר
 חדשים לייצרנים או ליבואנים, ולכן יש לפעילי טיגורים. החלטנו
 שמסגרות מס הקניה יעסוק גם בבעיית הטיגורים.

אשר לעיקולים, מתוך 140,000 מזהרות
 ששלחנו במסך תשעת חדשי השנה, הגיעו לעיקול רק 100.

א.מ. בניחובסקי: לגבי אלו שכרות נעשו עיקולים? האם נעשו
 עיקולי-מסנה?

מר טר: אין ברשותנו נתונים על כך, בעתיד נוכל
 לעשות זאת.

אני חושב שחלק גדול של ההזדהויות היו
מבוססות על טעות.

ט. בנ' רנו:

אם תביא לי דוגמאות . מבדוק אותן
ואעביר לך תשובה פיידית על כך.

מר טרף:

אנו סבורים .א.א. כל יחידה תגבה
את המסיה עד תורף, נקל על האזרח וגם הקשר עם הציבור יהיה יותר הדוק.

המטרה שלנו להבא היא : הפיכת כרטיס הרכוש
לכרטיס בעלי הרכוש. הצעד הבא שלנו הוא לאחד את כל כרטיסי הארנובה
ומסוי הרכוש ולהפוך אותם, באמצעות מיכון, לכרטיס אישית של בעלי רכוש.
נוכל לשלוח פעם בשנה לכל משלם מס חשבון של המסיה שהוא חייב על רכוש
בכל מקום. לאחר שנבצע זאת נוכל לדון על איחוד כרטיס זאת עם תיקי
מס ההכנסה, וזוהי בעצם המטרה. המטרה היא שם ההכנסה יהווה אגף
מס הכנסה ומס רכוש, ותהיינה שתי יחידות: האחת - שתטפל ברכוש והכנסה,
והשניה - במסיה חלא-יטירים. תהליך זה יקח שנתיים-שלוש.

אנו סנהיגים עלה תיקון נוסף אחר, ועשינו
נסיון כזה בירושלים. פירקנו את המשרד בירושלים ל- 5 - 4 יחידות
פיקוח עם מפקח אחראי בראשן. צירפנו לכל יחידה כזו את הנהלת החשבונות
שלה ואת התיקיה. עשינו זאת כי קיבלנו תלונות רבות מאזרחים, שהם
חייבים להתרוצץ מחדר ולחדר ומפקח למפקח כדי לפגוע את התיק ואת
האדם שצריך לטפל בענינם, כיוון שהתגבר כי 30% מהתיקים נכשאים
בתנועה מתכדת. תוצאות נסיון זה הביאו לידי כך שהצלחנו להכפיל את
מספר השוטות של כל חדש עם הקטנת המנגנון ב- 50 איש. עשינו זאת
בירושלים - וירושלים תהיה הראשונה שתתגבר על בעיית הפיגור בשוטות -
ואנו מעבירים שיטה זו למספר סניכים.

הבעיה העיקרית בה אנו מתחבטים היא בעיית
מנגנון האומן. יש לנו 150 מפקחים מאומנים במקום 400. לפי החלטה
מיוחדת של הממשלה הנהגנו תשלום עבור שעות נוספות ל-400 עובד במשרד
מס הכנסה.

ההתפתחות העתידה של מס ובלו הולכת
בכיוון של ריכוז הענינים באזורים, בעיקר בלו ומס קניה. הענינים
מרוכזים בחיפה ובירושלים ועומדים לרכזם גם בתל-אביב. יש יחידה
המטפלת בעניני המכס. היקף העבודה באזורי פחת עם העברת המפקדים
המטפדים, של המכס לידי המטרה. העבודה שנתרה היא בדרך-כלל
מרוכזת. במכס יכולנו לעשות את הריכוז ביתר קלות, אולם לא הייתי
מסור לעשות זאת במס הכנסה.

העברת הסכומים לאזורים סותנית בנוהל
מעובד ופדוייק טאד. אם נותנים סכומים רחבות לאנשים צריך לתת להם
הוראות מדויקות כיצד לפעול. לגבי המכס יש הוראות נוהל מעובדות,
כי זהו מנגנון ותיק ומנוסה. אחת הסיבות שבגללה ביטלתי את התכנית
המחוזית לגבי מס הכנסה היתה העדרם של נוהל קבוע והוראות ברורות
ומדויקות. החלטנו לכן שהמחוזות יהיו תלויים במרכז עד שיוסדרו
הענינים. בחיפה, לפסל, סילמו מס קניה יותר גבוה על רהיטים טאטר
בתל-אביב, וזה בגלל הנוהל הנפרד שהתפתח.

אנו מאחדים את מס הרכוש עם הארנובה
ועורכים כרטיס של בעלי הרכוש. הצענו למשרד הפנים שאנו נגבה את
מס הרכוש עבור העיריות ונתן להם את תפודתו במס אחר (מס שעשועים
ומס כלי-הרכב) או שנתחייב להחזיר להם את הסכומים שנגבה כל חדש
בלא זיקה ל"קלירינג". העיריות לא הסכימו לכך.

ט. בנ' רנו: סמא אפשר להביא חוק בנדון?

מר טרף: אינני מתנגד לכך. העיריות נמצאות ברשות
משרד הפנים, והוא הודיע לנו כי תשובת
העיריות היא שלילית. גביית מס הרכוש עולה לרשויות המקומיות
700,000 ל"י, ומכום זה אפשר לחסוך כי אנו במילא גובים מס רכוש.

מד.

הרטריות המקומיות ניפקו את סירובן בכך שהן אינן יכולות לסמוך על הבטחת האוצר שלא יכניס את הסכומים הללו לחשבון ה"קלירינג", ואינן הן סוכנות להפסיד את המגע עם האזרח הנוצר על-גביית מס זה, והן במילא גובות ארנונה כללית, תשלומים עבור מיט ושאר מסים. כן הצביעו על נקודה נוספת: כאשר אדם מוכר או משכיר את רכושו, עליו להמציא - כתבתי לרישום בטבר - אישור שהוא שילם את כל המסים החלים על רכוש זה. בהודמנות זו גובים מהאזרח את כל הפגיע סכנו, והרטריות המקומיות חוששות להפסיד מכסיד גביה זה.

היו"ר י. גורי:

על נושא זה מובהל ויכרו במשך שנים. קיימת בעיה ביחד צריכה המדינה להשתתף בתקציבן של הרטריות המקומיות, בדרך של מענק או בדרך של העברת מסים. המטסלה אמנם מעבירה לרטריות חלק של מסים מסוימים, אולם מס רכוש עירוני וחקלאי הם מסים טובהקים הטבועים בחוקת מקומי.

מר שרת:

ללכת המנובה על הכנסת המדינה אוטונו ארבעה עובדים, את מה הוא מוכחה ממטריקה לעניני מסים. הלשכה מונה 20 עובדי המנובה, משנה למנובה, סגן, 2 עוזרים, 2 כתבניות. 5 אנשים עומקים במחקר כלכלי וסטטיסטי. יש ברשותנו חומר סטטיסטי מהמשרדים השונים, ואנו יכולים להמציאו לוועדה. בדרך-כלל כל יחידה עורכת מחקר כלכלי. שגף מס הכנסה עורך, למשל, מחקר על התפוסה בבתי-הפלון במקומות השונים. תוצאות המחקר מועברות למקדי השומם אשר סטטייעים בהן לגבי עריכת השומם. בלשכה שלנו צריך להיות אדם אשר יעקוב אחר הדברים לאחר מעשה, לדוגמה: האם המחזור של ענף הנעלים הכניס את מס הקניה המתאים אם לאו; האם נקטו העברות של קרקעות שלא ברשמו במסרי-האחוז והכדומה. יתכן שבצטרך להקיה בעתיד גם ייעוץ משפטי נפרד לעניני המסים.

י. פוררר:

אני מציע לכנות אדם שיחקור את השפעת המסים באופן כלכלי.

מר שרת:

הביקורת של נציבות מס ההכנסה היא בדרך של תחשיבים. הקיסונו עתה פיקוח הרצי, ואנו תולים בו תקנות. כינתיים יש מפקח ארצי אחד אשר מבקר בדרך-כלל במקומות התורפה. יש מקומות בהם הוא יושב במשך תקופה מסוימת ובודק את הסומרת מחדש. אנו עומדים לפנינו עוד 2 - 1 אנשים לתפקיד זה, ואז נוכל גם לדרוש בדיקות של מספר תיקים.

החוק קבע מי שצריך לקבל פטור מסים ולנו אין דיסקרציה בנדון. אשר לפטור ממכס - הדבר נעשה באמצעות צווים של סר האוצר המתפרטמים ב"רשומות". בעיית הפטור מעסיקה אותנו, ואין לנו מספ שיט הברחות. אנו נגבה השנה 40 מיליון ל"י מכס, שהם 30% מכלל הסכום שט לגבות מסחורות הנכנסות לארץ. המטסלה והצבא בלבד יקבלו פטור של 12 מיליון לירות על אותן מסחורות החייבת במס וגם "הדסה", מוסדות בריאות, קופות-חולים, מוסדות חינוך כמו האוניברסיטה, מוסדות צדקה יהנו מפטור של 12 - 10 מיליון ל"י. קיימת ועדה המכינה תכנית ובודקת את שאלת הפטור לגבי המסורה ולגבי מקבלה, והיא צריכה להציע הצעות להקטנת הסכום.

י. פוררר:

האם הסוכנות היהודית איננה מקבלת פטור?

מר שרת:

לסוכנות היהודית יש חוב פתוח של 5 מיליון ל"י עבור מכס על מכוונות מתיבה, ציוד פטרדי וכדומה. רק מסורות הסיועדות להתיישבות וקליטת עליה מסורות ממכס.

אנו עומדים לבטל את הפטור ממס קניה שנהנו ממנו חנויות השק"ם, ופירושו של דבר הכנסה נוספת של 400,000 ל"י.

ח. למדן:

יש לעשות סידורים כי מקיד המכס יקבל לטיפול את המסורות והמטענים באופן מקרי, כדי לטנוע קנוניות בין עמילי המכס והמקידים. מדוע הנוהג הוא שפקיד המכס הוא הנוחר את המטען בו הוא מטפל?

איננו יכולים להתגבר על בעיה זו.

מר שרף:

הנהגנו את המונח "סט הכנסה" כדי להקל על הזרה שלם יכול היה להתמצא בין המושגים "שנת שוכה" ו-"שנת הכנסה". אין בכך כל הגדל מהותי.

לחבר-הכנסה מרלינג רצוני להשיג כי הזרה יכול לערער על השומא שנערכה לו תוך 15 יום. רוב האנשים אינם מופיעים תוך פרק זמן זה אלא כעבור זמן יותר ממושך. בהרבה מקרים מקבל הפקיד את התנגדותם, אולם הוא מסרב לקבל את התנגדות אלה הנוגעים לעשות כן כדי שנה בשנה. אין לי כל ספק שהמקרה שהצביע עליו חבר-הכנסה מרשאב נוגע לשומא זמנית ושומא סופית. אנו נמצאים כל הזמן בפיגור תפילי, ורוב השוכות שלנו הן זמניות. כדי לקבל את המכרה שהזיכום מודה כי הוא חייב בו, נאלצים אנו למטר את השומא כשומא זמנית. כל עוד לא נערוך את השומא באותה שנה תהיינה בעיות כלול. אנו מקווים כי החל מאמצעיתה של שנת 1956 נצא מהפיגוריות. אנו מודים עתה את זמן הבידור, ובחדש דצמבר הגענו לשיא וטייפנו את הטיפול ב- 8,000 התנגדויות.

ד"ר ברוש:

נציב מט ההכנסה הקודם, טענוכח לדעת כי יש שני שלבים בעריכת השומא: שומא ראשוני ושומא שניה לאחר ההתנגדות - החליט שתשלח שומא ללא הזמנה. התוצאה היתה כי במקום 40% של התנגדויות קיבלנו 80%. סינינו שיטה זו ואנו מנסים לגסור את השומא בשלב הראשון. מטובן שיש עדיין התנגדויות, אולם במספרים המתקבלים על הדעת. אנו סבורים שנוכל לפייס את בידור ההתנגדויות שיצטברו תוך שלושה חדשים, בעוד שבעבר לקח הדבר זמן ממושך. בעבר היו לנו 40 מקחים בארץ והם לא הדביקו את קצב העבודה. כיום מגיע מספר המקחים ל- 160 - 150, והם יוכלו לפייס את המודה תוך שנה. כאשר נהיה בטוב מעודכן ונצא מהפיגוריות ישמעו פני הדבריות.

מר שרף:

מט העובון, בהפגרתו הנוכחית, אין בו מטעם. לא יהיה ערך למט עובון אם לא נקיף את הכתובות בחיים ונעקוב אחר דרכי העברת הכנסה. זה ברין להיות מט דורון ועובון.

רצוני לטפור פרטים על התנגדון שאנו מעסיקים. במכס עובדים קרוב ל- 1,500 איש, כולל ארעיים. כ- 870 מהם עובדים ביחידות המכס אל חיפה, תל-אביב וטדה האעונה בלוד. 310 - בחיפה (פרט להנהלה המונה 190 איש); 320 בתל-אביב ו- 38 בירושלים. יש גם יחידות קטנות בעכו, נצרת וכו'.

הבלו מעסיק 150 איש : 60 בחיפה, 60 בתל-אביב ו- 20 בירושלים.

450 איש עובדים במט קניה, מהם 280 בתל-אביב, שם גובים כ- 2/3 מכלל המט (כ- 14 מיליון ל"י מ- 21 מיליון).

מט הכנסה מעסיק 1,600 עובד, כולל ארעיים. כיום עובדים במט הכנסה 850 עובדים קבועים, ומכוננתנו להגיע ל- 1,400. בתל-אביב בלבד מועסקים 500 איש ב- 5 מסודים, זהו גודל המזור עם ההכנסה הגדולה ביותר. בדרך-כלל מסוד רגיל של פקיד שמוה מונה כ- 70 איש, והוא צריך לטפל ב- 10,000 תיקים של עמאליים ו- 20,000 של מכירים. יש גם מסודים קטנים עם 25 - 20 עובד, כמה המסודים המבריה, עמא ונצרת. המסודים בפתח-תקווה, כפר-טבא, רחובות ונתניה מעסיקים 60 - 70 עובד.

בחלק של מט הרכוש מועסקים 80 עובד, הגובים את מט הרכוש החקלאי והעירוני. 300 איש נוספים עובדים באותו אגף והם עוסקים בגביה עבור מסודים מחזים. לאחר ביצוע תכנית הפירוק, נוכל אולי להקטין את המנגנון ואת המארז בצדף ליחידות השונות.

ד.א.

הבלו מעסיק 156 עובד, מהם 63 ספקים
ופקחים ו- 50 בוחנים, חוקרים ובדוקים.

הארנונה מעסיקה 140 איש ומילווה חובה
140 עובד. עד אפריל יקטן המספר עד ל-100, והוא ילך ויקטן עד שיתבטל
בתוך שנת התקציב הבא.

א.מ. בניחובסקי:
האם מקיפה כיום את כלל מסלפי המסים אם לא?
מה המצב בדיון?

אני סבור שיש להכניס ריאורגניזציה בענין
הסופא של משרדים לגבי מילווה חובה. משרדים הם רכוש דומם שכיום אין
אפשרות למכרו - וכיצד אפשר לעשות הערכות שאין הציבור יכול לעמוד בהן?
כיצד אפשר לעשות הערכות ללא התייעצות עם בציבור הציבור? כיצד פועלות
הועדות הציבוריות לענין מס הכנסה? האם יש התקדמות בדיון?

ש. בז'רנו:
בהתאם לתקנון בחוק, על שר האוצר לפרסם
רשימות של מסלפי מס. מתי יוחל בפעולה זו?
אני מציע להתחיל לפרסם מספרים על החברות, ואם הדבר אינו נתן לביצוע -
אציע להתחיל בחברות המסלכות למעלה מסכום מסוים.

היו"ר י. גורי:
שמענו כי הפרסום יתחיל ב- 31.3.

ש. בז'רנו:
הפעל האחרון בחוק מילווה חובה מחליב את
שר האוצר לפרסם את מוסדן ההכנסות ממילווה
חובה בהתאם לענפים.

היו"ר י. גורי:
קיבלנו את האומדן, וד"ר לנדאו הסביר
כי אין להפעיל את סעיף 66.

כיצד הייתי רוצה לראות את החובה הארגונית
של אנשי המסים? לפי דעתי - זנדה לי שהדברים מתיישבים עם מה שמענו
מהמכונה על הכנסת המדינה שאמר כי לפי שעה רוצה הוא לבנות את הפנגון
שלא בקו מאוזן אלא בקו מאונך של סוגי המסים - השלוחות של המכונה
צריכות להיות: כל יחידת המס הישראלית, פסי עקיפין, מכס ובלו ומס
קניה ותשלומים עבור שירותים, כלומר: פסי רשמי סוביי הנגבים על-ידי
מסרדי מסלה שונים. אני הייתי מוסיף שתי שלוחות - ומינני רוצה כיבה
מדוע לא יהיה המכונה אחראי גם להכנסות בלו שהן חלק מהכנסות המדינה -
יי: הכנסות מרכוש המדינה והגביות של מילווה המדינה.

אשר להכנסות מרכוש המדינה - ביקשנו מהמבקר
להכין סקר על נושא זה ובטובע הבא בקיים דיון בדיון. מהדיון שקיימנו
צפתקד עם המבקר הגענו לכלל מסקנה שהמצב אינו מניח את הדעת. זהו מסח
רחב שעלול עוד לגדול ויש לשים אליו לב. כן יש להכליל במסגרת זו את
הגביה על-חשבון הפילווה שניתנו עד כה כמו קופת המדינה ומילווה שניתנות
עתי מספיק השילומים. הרבית של הפילווה הללו בלבד מסבירה לסכומים
ניכרים מאוד.

אני מציע לוועדת המספים לסכם שהיא היתה
רוצה לראות את המבנה של מסרד המדינה על הכנסות המדינה שהוא מחולק
לחמט שלוחות אלו. זה אינו ענין טכני גרידא, אלא ענין של מדיניות
מסוימת. אם כל סוגי ההכנסות יהיו מרוכזים בידי מכשיר אחד, עלול
הדבר להייע בהרבה ללימוד הענין, לריכוז האינפורמציה והמסטיסטיקה
במסח זה. גם על מסי היתר השונים - שהיקפם הולך ומאטמט - צריכה עינו
של המכונה להיות פקוחה, אם כי הוא אינו מספל בכך במישרן.
האם הסיכוח כמקבל על דעת הוועדה או על דעת
המכונה, היושב עמנו כאן בשם הממשלה?

ח. רובין:
אני מציע כי במסח י: ליט, נראה את
סיוטת הסיכוח בכתב.

א.ד.

אני פוֹכֵן להגִיב את הסיכום שאני מציג בכתב.

היו"ר י. גורי:

האם יש הכרח בסיכום?

ש. בז'רנו:

עמ

אין חובה של סיכום, אולם/ועדת הכספים רואה צורך לחוות דעה - היא יכולה לסכם. זו הינה החלטה המחייבת, אלא אנו מביאים לתשומת-לב המוצר והמטמלה, כי לאחר שספענו הרצאה כקופה על הכנסה התרגומי של פנגנון ההכנסה וקייטנו דיון בענין - הגענו לכלל מסקנה שכן ההגיון הוא כך לבנות את פנגנון העוסק בהכנסות המדינה. אינני רואה הינה מדוע לא לעשות זאת.

היו"ר י. גורי:

חושבני כי אין לנו ידיעה מספיקת בנדון כדי לחוות-דעתנו.

ש. בז'רנו:

בישיבה הבאה אנסה לטכנע את הוועדה כי פן הראוי לסכם דעתנו.

היו"ר י. גורי:

(המסך הישיבה רשם אפ.)

לפני כן רשמה אד.

א.א.

2. הטלת מס-הכנסה בשיעור 20% ממסכורת של עבודה חלקית ומס של 30% על תשלומים בלתי קבועים לעובדים סכירים.

היו"ר י. גורני: ב-29 בדצמבר 1954 הוחלט בכנסת להעביר לדיון בוועדת הכספים את: סאלת מס הכנסה בשיעור של 20% ממסכורת של עבודה חלקית ומס של 30% על תשלומים בלתי קבועים לעובדים סכירים - סאלה שהועלתה כהצעה למדרג-היום על-ידי חבר הכנסת רובין.

מכיון שחברי הוועדה שמעו את הדברים בכנסת ונציב מס הכנסה יודע את מהות הטענה הזאת, נציע למר ברוס שהוא יטיב לסאלה הזאת, וזה יסמך פתיחה לדיון.

ד"ר ברוס: סני הסעיפים אינם נמצאים כלל בחוק, אלא בתקנות לניכוי מס מהמסכורת - תקנות שהן בפסכותו של שר האוצר. תקנות אלו אינן קובעות שום דבר לענין דיהוג מס או תשלום מס סופי אלא ענין של ניכוי מס במקור - אמצעי גבילה ולא יותר.

לענין ניכוי מס ממסכורת מתעוררת תמיד סאלה: מה דין עובד שמקבל איזה סכום שהוא לא מאופי של מסכורת רגילה המסתלפת בכל חודש פחות או יותר באותו סכום, אלא שזה תשלום חד-פעמי. הואיל והלוה לניכוי מס ממסכורת מבוטס כמוכין על המס הטבתי, זאת אומרת על הסעיף בחוק שסס נמצא דירוג המס, הקוסי הוא סיט לפני מסכורת של חודש והמס מסתלם בעד הכנסה של שנה. מצאו בארצות העולם פתרון ואמרו: הניכוי הזה החדטי של מס ממסכורת, מבוטס על ההנחה שאותו סכום ממסכורת חדשית כפול 12, אהי ההכנסה הטבתית וכך מחוסב המס. זה נכון פחות או יותר לגבי מסכורת המסתלפת בכל חודש; זה אינו נכון לגבי סכום חד-פעמי.

היו"ר י. גורני: לאמור, הכנסה מקרית, שאין כל בטחון שבחודש הבא יהיה אותה מספר ימי עבודה.

ד"ר ברוס: זה יכול להיות תשלום חד-פעמי, שנותן העבודה מסלם לעובדים, אילו לקחו אותו סכום וצירפו אותו למסכורת של אותו חודש, היה יוצא לפעמים ניכוי מס ענקי שאינו מגיע טהאדם. אסרת קודם, שלוח הניכויים מבוטס על ההנחה, שאם מישהו קבל בחודש אוקטובר 300 לירות, ממסכורתו הטבתית היא 3600 לירות, אם הוא קבל באוקטובר עוד 200 לירות בבוטס, או איזה תשלום חד-פעמי; לקראת חג, או דברים אחרים, אם אני מוסיף את 200 הלירות ל-300 שהוא מקבל, יוצא מצריך לעסות ניכוי על בסיס ממסכורת חדשית של 500 ל"י. יוצא כמוכין, שזה יותר סדי.

חפסנו איזה פתרון לבעייה. לפני שנים היה כתוב בתקנות: במקרה שיש דבר כזה, צריך לפנות לפקיד הטוטה, התוצאה היתה, שלא סאלו ולא ניכו בכלל, וכל הצרות מתגלן רק אחר כך, בזמן עריכת הטוטה הטבתית; והואיל ואין מטהרים תמיד לעטות את הטוטה של הסכירים, יוצא סאחרי שתיים-שלס-ארבע שנים אנחנו באים לאדם ואנטרים סמגיע ממנו יותר.

היינו צריכים לקבוע איזו שיטה, וקבענו שבמקרה סאתה מסלם תשלום חד-פעמי, תנכה 30% ותודיע לפקיד הטוטה, והוא יהיה רטאי להגיד להחזיר לו או להוסיף. מדוע אמרנו 30%? - הרי העובד מסלם רק 12 לירות על 200 לירות ממסכורת, וזה טהווה 10%? התשובה היא פטוטה: גם על מסכורת של 200 לירות, על הלירה האחרונה הוא מסלם כבר אפילו יותר מ-30%. זאת אומרת, ההבדל בין השיעור הטולי (מרג'ינל רייט)---

ס. בז'רנו: באיזה סכום הכנסה ברוטו מגיע העובד ל-30% שיעור טולי?

ד"ר ברוס: אין פה כל קשר עם המטפחה.

ח. רובין: יש קשר הדוק טאד.

ס. בז'רנו: ודאי סיט.

א.פ.

הזיכויים הם אכסו לויים בלי קשר לגובה
המס.

ס. לונ:

אין בטבנה שלנו כל קשר בין המצב המספחתי
לשיעור השולי. אתה מוריד רק את תוספת
היוקר, ומה שנשאר לך, זה כבר קובע את השיעור השולי.

ד"ר ברנס:

הזיכויים מורידים מהמס ברוטו. כל אחד
מטלם את המס רק אחרי הורדת תוספת היוקר,
שווה. אחרי שקובעים את המס מורידים את

ס. ברנס:

והשיעור השולי אצל כולם הוא
הזיכויים בשביל בני המספחה.

ואז המס נטו יש לו יחס פרופורציונאלי
לגודל המספחה.

ח. רובינ:

השיעור האפקטיבי, אבל לא השיעור השולי.
השיעור השולי הוא אותו שיעור שחל על

ד"ר ברנס:

הלירה הנוספת. לדוגמה, בקח מסכורת של 124 לירות, ואני מדגיש שזה כבר
אחרי ניכוי תוספת היוקר. בניח שאדם זה קבל 170 לירות והורידו לו את
תוספת היוקר לצרכי גביית המס, ובתקבל 124 ל"י. אם הוא רווק יש לנכות
לו 12.410 ל"י, אם הוא נשוי ואשתו אינה עובדת מנכ"לם לו 8.380 ל"י,
אם יש לו ילד אחד מנכ"לם 4.350 ל"י ואם יש לו שני ילדים מנכ"לם 310 פרוטה
בלבד.

עכשיו אני מגיע לשיעור השולי. אני לוקח
את המסכורת פלוס לירה אחת, כלומר 125 ל"י, ונראה מהם טכומי המס שיש
לנכות לגבי אותם האנשים. לרווק ינכו 12.700 ל"י, לנשוי - 8.670 ל"י,
לנשוי עם ילד אחד - 4,640 ל"י ולנשוי עם שני ילדים - 610 פרוטה.

אם תבטאו את ההפרט באחוז טלירה, תמצאו
את השיעור השולי. הוכחתי על ידי כך שאם אותו אדם שקבל 124 לירות מסכורת
נטו, אחרי ניכוי תוספת היוקר, שקבל רק 12 ל"י בתשלום חד-פעמי לכל
השנה, מגיע ממנו 30% על אותו סכום.

ובשאלת הסאלה, מדוע עסינו זאת? אנחנו

אמרנו כי 30% זה בערך השיעור השולי שקיים באופן רגיל. בעצם 30
האחוזים במספר קטן מאוד של מקרים יכול להיות קצת יותר מדי, ובתשעים
אחוז של המקרים זה פחות מדי. אני בעצם מתכוון לבטל הוראה זו ולכתוב
תחת זאת פרסה שלמה. מדוע עסינו זאת כך? - כדי להקל על המעביד. המעביד
בלא הכי טוען שהעבודה הזאת טובה, ורצינו להקל עליו על ידי כך שאמרנו
לו לנכות 30% ולהודיע לנו. יכולנו לעשות דבר מה שיתן את ההפרט המדויק
בצורה כזו: לקחת את הסכום החד-פעמי, לחלק אותו ל-12, להוסיף את החלק
ה-12 למסכורת הרגילה, לקבוע מה מנכ"לם מהמסכורת הרגילה, לקבוע מה
צריך היה לנכות מהמסכורת הרגילה פלוס החלק ה-12, ואת ההפרט הזה להכפיל
ב-12 - וזה הסכום שצריך לנכות.

בניח שאדם מקבל 120 לירות כתשלום חד-פעמי,
כלומר 10 לירות לחודש. אני לוקח את הסכום של 134 ל"י; ורק צריך לסלם
אז 15.360 ל"י במקום 12.410 ל"י. אם נכפיל הפרט זה של 2.950 ל"י
ב-12 נקבל 35.400 ל"י, ולמעשה נקבע סכום של 36 ל"י. אם אותו אדם קבל
לא 124 ל"י נטו אלא 150 ל"י נטו, אז האוצר מקבל פחות מדי, אם כי באופן
תיאורטי איננו צריך להפסיד מאומה.

אני בכל זאת רוצה לבטל את ההוראה ולכתוב
במקום זאת את כל הפרטה, ואסביר מדוע. מפני שנוצרה איזו מין הסקפה,
דעה או אמונה, שב-30% אלה גמרנו את הענין. אם זה חל על אדם שמסכורתו
היא 300 לירות לחודש והוא מקבל תשלום חד-פעמי של 1000 או 500 ל"י,
אני חושש שאפסיד יותר מדי, ואני גם לא רוצה להסלות אותו.

ס. לונ:

לא כדאי לעשות זאת, במספרים גדולים של
טכירים.

ס. ברנס:

אני מתנגד לזה בהחלט, כי אז המעביד צריך
לעשות את החשבון הזה על כל איש.

ד"ר ברנז:

אם אתם בדעה שמסדר לדרוש מהמעביד לעשות את החשבונות האלה, הרי שהוכחתי את העביון.

היו"ר י. גורני:

היתה זו הסברה חשובה, אבל בכל זאת לא ניתנה תשובה לשאלה שהוצגה. החלק הזה הוא פחות חשוב, לדעתי. יותר חשוב הוא ענין העובדים הארעיים, פועלים בלתי קבועים שמקבלים שכר שפוטל אותם שתשלום מס הכנסה בכלל. לפי התקנות צריך לנכות המעביד. אני זוכר, בשעת הדיון בשנה שעברה, נאמר סיבדוק את זה כל שלשה חדשים, ובמקרה שבמסך שלשה חדשים שכרו של העובד אינו מצטרף לשכר שהוא חייב לשלם מס הכנסה - הוא יקבל זאת בחזרה. בסוף השנה יסכמו ובמקרה שיהיה חייב מס הכנסה, יגבו מסבו.

השאלה היא, אם הוגסמה התכנית הזאת. זה נאמר במפורט בוועדת הכספים, זה נאמר גם טעל במת הכנסת, כדי להקל על האנשים. לנו היתה דעה, שלא נתקבלה בוועדת הכספים, שאנשים אלה צריכים להיות בכלל פטורים, אבל לא מן הנכנע סכום עבודתו של העובד החלקי יצטרף במסך השנה לסכום יותר גדול מאשר שכר עבודתו של פועל סכיר, ומדוע זה יהיה חייב והענין יהיה פטור? זוהי השאלה העיקרית, לפי דעתי, ועליה לא ניתנה תשובה.

ח. למדן:

במקום לתת הוראה חדשה, אולי כדאי לדרג ולוטר שעד סכום מסויים יהיה ניכוי של 25%, ולטעלה מזה - 30% או 32%? יכולים להיות שלשה דירוגים, ואז אין זה טכניס את המעבידים לעבודת פרך אבל זה קובע סאחוז גבוה יותר לא יפול בכל זאת על בעלי ההכנסה הנמוכה.

היו"ר י. גורני:

במה רואים את הפגם העיקרי בשיטה הקיימת - בזה שזה סכביד על המעביד, או בזה שזה סכביד על העובד?

ח. למדן:

בשיטה הקיימת הנישום מפסיד, כי לא עושים שוטה שנתיית.

אזו"ר י. גורני:

אם אין עושים שוטה שנתיית הוא עלול להפסיד עוד יותר, כי אז כל הבסיס מתערער.

ד"ר ברנז:

אנחנו עושים שוטה שנתיית, אבל אנחנו נמצאים בפייגור רב. אנחנו שואפים לא לעשות זאת בעתיד, אבל זה דורש דבר כה אחר בחוק - שנקבע את החוק לפי תחילת שנת ההכנסה. התיקונים נמצאים כבר במסעלה.

היו"ר י. גורני:

טו כחיים לבצע את החוק. אפשר לפגד בביצוע, אבל האדמיניסטרציה אינה יכולה לבטל חוק.

ד"ר ברנז:

אנחנו מחזירים כל חודש 100 אלף לירות, מסום שהחוק בא באיחור של שנה וחצי ומקטיין את המס. בסופו של דבר אף אחד אינו צריך להפסיד פרוטה. הוא צריך רק לדרוש שוטה.

ח. רובינן:

אבל אין לך חובה לעשות שוטה. זה מה שאני תובע: אחרי שביטלתם את חובת השוטה, אני דורש להכניס את זה לחוק.

ד"ר ברנז:

כל אדם רשאי לדרוש שיעשו לו שוטה, ואין לנו כל סמכות לסרב. אין כל שיטה בעולם הטובעת דברים כאלה. בארצות הברית נותנים כל שנה 30 מיליון מקרים החזרות. זה הגיע עם למסדים כאלה, שמחזירים כספים בלי לבדוק.

ח. למדן:

לגבי האלטרנטיבה לעשות את החשבון השנתי, ברור שזה לא בא בחשבון. כדי להגיע לאמת במלואה צריך המעביד - היות והוא נתן תוספת טשכורת 13, למסל, בסך 200 לירות - הוא צריך לקחת את 200 הלירות הללו, לחלק אותן ל-12 ולעשות בעצם מה שצריך לעשות פקיד השוטה. אז טוען המעביד, ובצדק, שצריך לסם כך מנהל חשבונות נוסף וצריך לעשות לגבי כל עובד שוטה חדשה.

ט. בז'רנו:

ד"ר ברוט אשר שהוא עומד לח ציא הוראה חדשה ולבטל את שלושים האחוזים ולחייב את

המעביד לעטות את החיטובים.

ח. למדן:

ולגבי זה הגענו למסקנה, שזה לא בא בחשבון. אולי כדאי לעטות דירוג באחוזים.

ד"ר ברוט:

אשר להצעה לדרג את הניכוי, כטובן אם אנחנו טורגים ומדרגים, מגיעים טוב ללוח. אפשר לעטות זאת, אבל בעצם הדירוג הוא גם פונקציה של גובה התשלום ולא רק פונקציה של ההכנסה.

היו"ר י. גורני:

אח אתה עובר לענין העובדים החלקיים, אני רוצה לקרוא טה אמרתי מעל במת הכנסת, בסעת הדיון בנושא זה. (קורא מתוך "דברי הכנסת", בישיבה מיום 17.8.54).

אתם יכולים לסער, טאם אני עומד על הבמה ואומר דבריה אלה, קודם כל צריך שתהיה לי איזו בקיאות, ובנדאי הכינות את עצמי. כן צריך סיהיה לי הבטחון שאינני טטעה את חברי הכנסת, ואני לעולם איננו עושה זאת, אם בסופו של דבר מתברר שלא היה ולא נברא - אני נמצא בטצב טאד טפוקטק מבחינת האפשרות לח פיע על במת הכנסת ולומר דברים, טאני חוטב טהם טחייבילם. בעטה לי עצוב טאד אם אני טומע טזה לא הוגטם. אינני יכול לעמוד על במת הכנסת ולומר טתם דברים טן הטרול.

ח. רובינן:

כטהצגתי את זה בסדר-היום, טר האוצר חזר על אותן ההערות.

היו"ר י. גורני:

יותר טזה - אחרי טחבר הכנסת רובין העלה זאת על במת הכנסת, טר האוצר לא אשר זאת אבל אני רציתי להטביר יותר את הדברים, עליית על הבמה והוספתי דברים אלה, ובאופן טמציתי אמרתי כטעט אותם הדברים.

הייתי טאד טעוניין לסמוע הטבר טטר ברוט, טטום טרק על בטיס זה אפשר לפתור את הבעיה.

ט. בז'רנו:

זה איננו ניתן לביצוע. בכלל בלתי אפשרי לחשוב טזה ניתן לביצוע.

היו"ר י. גורני:

אני לא המצאתי זאת. אני טוכן גם לבדוק בפרוטוקולים הקודמים, על יסוד טה אמרתי זאת.

ד"ר ברוט:

טטחתי היום לטמוע, טאסור לדרוט טמעביד טיעטה את החשבון הזה.

היו"ר י. גורני:

אין זה סיכום טל ועדת הכספים, טאסור לדרוט טמעביד. לא צריך להטיל עליו טרחה מיותרת, אבל טה שהוא צריך לעטות - הוא צריך לעטות.

ד"ר ברוט:

בענין הפועלים האלה, אני טבקט להבחין בין טני דברים. כל טה טטטעתי היום פה, ככלל איננו חל על אותו פועל יוטי טטעטיקים אותו כטה יטיים. עליו חלות תקנות אחרות לגטרי - הן התקנות שיט לבנות טהטכר היומם העולה על 6 לירות ליום עטרה אחוזים. ההוראה בנוגע ל-20% חלה על טוג אחר לגטרי. היא חלה על פקיד הטועק באופן טדיר בעבודה חלקית, שהוא עובד פחות כטטט טעות ליום אצל המעביד.

היו"ר י. גורני:

זה איננו חל על פועלים ארעיים?

ד"ר ברוט:

לא. ביחס לפועלים ארעיים, טנכיים בכלל רק אם הוא קבל יותר ט-6 לירות ליום. אז טנכיים 10% טטה לעובד על 6 הלירות.

20 האחוזים טכונים לעובד סדיר ועובד אצל מעביד, אלא הוא עובד רק בעבודה חלקית - למטל עובד במטרה חלקית של ארבע שעות ליום.

בהוראה כתוב, טאם הוא עובד חלקי כזה, אזי יש לנכות עטרים אחוזים. אולם הוא רשאי לפנות לפקיד הסומה במקרה שהעבודה החלקית הזאת היא עבודה יחידה שלו, ולבקש שיעשו ניכוי לפי הלוח הרגיל. הדבר נעשה מפני שיש מקרים רבים של עובדים, שעובדים במקומות טובים ובכל מקום כמה שעות. אם אדם עובד פה ארבע שעות וסם ארבע שעות, עד כה לא ניכו בכלל בסני המקרים, כי לגבי כל מעביד הוא מופיע בסכום מסכורת שהוא פחות מאשר הסכום שטמנו יש לנכות.

באותו סעיף שסם כתוב לנכות 20% מעבודה חלקית, כתוב עוד מסהו. סם כתוב "יורה"; זאת אומרת שעליו לעשות זאת.

אבל גם זה לא כולל טאה אחוזים. ח. רובין:

זאת אני מקבל, ואני טוכן טיד לתקן. ד"ר ברנס:
סם כתוב שינכה 20%, אולם אם פקיד הסומה בא וטוכיח טזו העבודה היחידה שלו, אז הוא טוכרח לתת הוראה לנכות לפי הלוח הרגיל. למעשה זה מספיק. אם העובד הזה בכלל חייב בטס בעבודה הראטונה שלו, אז 20% בודאי אינם מספיקים ויש לנכות יותר.

זה תיקון טנוכל לעשות אותו, ולומר שבמקרים כאלה הוא רשאי לבקש שפקיד הסומה יעשה את החיטוב, איזה מס מגיע טטנו, אבל מצרפים את כל המטכורות החלקיות שהוא מקבל ואז קובעים את הניכוי. אני טסכים לתיקון הזה.

אני רוצה להעיר כמה הערות. אין חובת עטי ח. רובין:
טומה. בטעיף 55 של החוק המקורי, בטעיף קט (1) היתה פעם חובת עטיית טומה בהקדם האפשרי. כל סעיף-המטבה הזה בטחק לפני טנתיים. בדיון האחרון הרצאתי להחזיר את הסעיף הזה טמטיל חובת טומה, אולם הוא לא הוחזר על פי החלטת הרוב. כלומר, בבדיקה סעטיית לא מצאתי כל סעיף סיורה, טאכ מטלם הטס טובע עטיית טומה חייבים לעשות זאת יש לזה חטיבות מעטית גדולה למדי לגבי כל אותם טוגי העובדים.

ברור טכאן אי-אפשר לתקן זאת בדרך של תקנות, אלא רק בדרך של חקיקה, כי זה היה בחוק, ואי-אפשר להחזיר את החוק על ידי אקט של תקנה. אחרי שהדבר היה פעם בחוק ונמחק על-ידי המחוקק, לא יהיה זה לפי הסדר הטוב שהסר יחזיר טה שהמחוקק מחק. לו המחוקק לא היה עוסק בטוגיה זאת, הייתי אומר שיש לסר טטכות לעשות זאת.

כשהופעתי בכנסת הצגתי גם את בעיית ההתייטנות תוך טנתיים, של תביעות להחזרת טס הכנסה. גם זאת הצעתי לתקן, והדבר לא נתקבל. הסר הודיע עכטיו טעל בטת הכנסת טאינו רואה כי טעם למה צריכה להיות תקופת התייטנות של טנתיים וטצידו אין כל עיכוב להאריך את תקופת ההתייטנות. אני מקבל זאת ברצון וטבקט לטנות את הדברים המוטכטים עכטיו.

אם אין חובת טומה, הרי כטמציעים תיקון לחוק, אני טציע להחזיר את זאת ולהחזיר את חובת הטומה. הוא הדיך לגבי תקופת ההתייטנות.

אני טוכן להסכים להצעה הראטונה. אני ד"ר ברנס:
אביא את ההצעה הראטונה בתיקון קטן אחר. אנחנו רוצים לקבל טטכיות לא לעשות טומות בכל המקרים לגבי טכירים, אבל אנחנו חייבים לעשות את הטומה אם הוא דורס זאת.

זה כתוב בחוק? ט. בוז'רנו:

לא. ד"ר ברנס:

כלומר, חבר הכנסת רובין צדק בענין זה. ט. בוז'רנו:

ד"ר ברוט: הסברה שלך, שהיינו יכולים לסרב לעשות שום למישהו, היתה נראית בעיניי - כאיס טס- הכנסה - כל כך אבסורדית, שתאמין לי כי לא תמצא סכתב אחד שלנו, סרבנו לעשות זאת.

ח. רובין: אשר לטיעור השולי, צדקו מר לוז וברוט, על כל פנים בדרגות הבינוניות. במה אני מערער לגבי 30% - בדרגות הנמוכות הטיעור השולי אינו 30% אלא 26%, 25%, ולפי בדיקה סטטית, בדרגות הגבוהות זה יותר גבוה. אני חושב שלפחות אתם חייבים כאן להבחין.

ד"ר ברוט: בדרג את זה.

ח. רובין: יכול להיות שהמסקנה תהיה, לעשות סטי דרגות או שלס. בהכנסות מ-100 עד 125 לירות צריכה להיות הורדה של 25-26%, אחרי הורדת תוספת היוקר, ואחר כך - 30%.

יש בעייה של פיצויים. לפי נוסח זה, פקיד שמקבל 1000 לירות פיצויים ועוזב את מקום העבודה - זה תשלום חרי-פעמי.

ט. גזס: סעיף הפיטורים עונה על המקרה הזה.

ד"ר ברוט: בטעיה הראסון כתוב למעלה, "מסכורת", ופיצויים אינם מסכורת.

ח. רובין: כתוב "מסכורת", שכר עבודה וכל הכנסה אחרת החייבת במס על פי סעיף 5(1), ואזה אומר שזה לא חייב במס?

ד"ר ברוט: לא.

ח. רובין: אם נותן עבודה נותן בונוס, כלומר סיפור שכר שלא רוצים להתחייב לסלם אותו גם להבא - אבל אם נותנים בונוס כזה לתקופה של שנתיים, אם זו לא מסכורת 13, זה על פי רוב אינו קשור עם השנה הסוטפת. החישוב, אילו היה מחולק על שנתיים או שלט שנים, היה יותר נמוך.

ד"ר ברוט: חבר הכנסת רובין צודק, אבל אנחנו נחייב אורה בסנה אחת והוא יצטרך להוכיח שהסכום שולם לו בעד תקופה של שנתיים. זו אחת הסאלות שקיימות במס הכנסה.

ח. רובין: בקשר עם 20%, אין כל ספק שהבעייה של העבודה החלקית זו הסוגיה החסורה ביותר. לגבי ענין זה לא התקדמנו בסום דבר, ואני מתנגד להורדה של 20% מעבודה חלקית בכל מקרה ומקרה. אם הוסב לגבי 30% איך הגיעו לזה, הרי לא בי 20% אין כלה סברה.

מס הכנסה אינו מנהל בסביל כל עובד שכיר ח, ומצד שני יכול גם להיות שהוא מנהל שני תיקים. האפשרות הודאית ביותר היא, שאין לו תיק לא כאן ולא כאן.

ד"ר ברוט: אם ניכו - יש לו תיק.

ח. רובין: אם אחד מסביל נותני העבודה מטאיר בינתיים את הכסף בכיסו - הכסף אינו מגיע לסם. גם אין חובה אוטוטאטית שנותן עבודה זה חייב לתת את האיטור אחרי כל ניכוי או אחרי כל שני ניכויים, אלא רק בסוף השנה, וברוב המקורות גם אין סנכים וגם אין מעבירים.

ד"ר ברוט: זה חל על כל מעביד.

ח. רובין: אני הצעתי פעם חובת נותן העבודה, אוטוטאטית לתת את האיטור המתאים. יש עובדים רבים שאינם יודעים את כל התורה הזאת. אני רוצה להנהיג שיטה, שהעובד יקבל אוטוטאטית איטור על הניכוי. יאטרו לי שזו הסרדה יותר טדי גדולה, עם

כל תשלום חדשי, ייעשה הדבר כל שלשה חדשים. זה הכרחי גם בקטר ל-20 האחוזים, כי אחרת אין כל הוכחה שהכסף הגיע למס הכנסה, ואם גם הגיע - שהוא יכול לתבוע בחזרה.

על כן אני מציע: א) הגסטו הלכה לטענה של הודעתו של מר גורי מעל במת הכנסת; ב) קביעה בתקנות, של טיבו ההוראה הקיימת; ג) קביעה בתקנות של חובת נותן העבודה לתת כל חדשים לפחות אישור על הניכוי ועל ההעברה למס הכנסה, של ההורדות - לגבי כל העובדים ובדאי לגבי העובדים החלקיים, ומבלי שהעובד ידרוש זאת; ד) הורדת האחוז של 20%. אם הדברים הקודמים יתקבלו אני יכול להסתפק בהורדה, ואם לא - אני תובע ביטול 20% (ה) עם פניית העובד להחזרה, הטיפול בענין זה צריך להיות תוך זמן מתקבל על הדעת, כלומר תוך חדשים בענין זה האוצר צריך להתחייב בתקנות, תוך חדשים לתת תשובה אחרי הפניה.

ט. בז'רנו:

קיימת אי-בהירות בשאלה, על מה אנחנו מדברים. נדמה לי שאנחנו קבלנו מהכנסת לבידור שתי שאלות מסוימות: א) שאלה הנוגעת לניכוי של 30% מתשלומים חד-פעמיים; ב) שאלה הנוגעת לניכוי 20% מעבודה חלקית. אני מציע שהיושב ראש יקפיד קודם כל, שנדבר בסמי השאלות האלו.

ביחס לניכוי של 30%, נדמה לי שקבלנו הסבר מטביע רצון, ויטנו הפגם של 30% האחוזים אינם מהווים את הסכום המדויק אלא תלויים במטכורת החדשים. יש מי שמציע להסיר את הפגם הזה. אינני חושב שבעטם סרות גדול, אם נוריד את הפגם הזה, כי למעשה אין אפשרות במסך הטבה לקבוע את הסומה הסופית. אפילו אם נתקן במקרה זה, עדין לא תקנו את הבעיה, כי הכנסה של עובד קבוע טורכבת גם מדברים אחרים ולא רק ממטכורתו החדשית - גם מסענות נוספות, פרסיות וגורמים אחרים המספיעים על הסומה הסופית, וסמי-מטכורת לקבוע אותם בדייקנות.

הצעת ד"ר ברוש להטיל חישוב מדויק על התשלום החד-פעמי היא בכלל אמורדית, לדעתי, כי זה יטיל עבודה עצומה על נותן העבודה ללא כל פרופורציה לתיקון שאנחנו מסיגים, כי בין הכנסה של 90 לירות לחודש לבין הכנסה של 180 לירות לחודש ההבדל בין החישוב המדויק לבין 30 האחוזים השלה הוא ענין של גרושים, ובטביל הגרושים האלה אין להטיל על נותן העבודה עוד כמה אחוזים של עבודה אדמיניסטרטיבית.

אינני יודע אם הפטרה שהציעה חברת הכנסת למדן היא כדאית, כי הרשימה הזאת יהיה צורך לפרסמה בתקנות היא גם כן מסובכת, מסום טיט טוב כמה אלמנטים. לא הייתי מתנגד כל כך לעשות פטרה בכיוון זה, אם זה לא יטיל עומס יותר מדי גדול.

אשר לענין עטרים האחוזים, במידה שהבינו את הבעיה הזאת נדמה לי שגם כאן אמר הכנסת רובין צריך היה במידה לא קטנה להסכים לתשובתו של ד"ר ברוש שהיא פחות או יותר מספקת. או שהאיש עובד בעבודה חלקית ביותר מסקום אחד, ואז 20% אינם מוגזמים.

ק. לונ:

זה מוגזם מאוד.

היו"ר י. גורני:

תלוי גם כמה הוא עובד בכל מקום.

ט. בז'רנו:

לי נדמה שכל מה שאפשר להציע פה בתור תיקון הוא, שהזכות לדרוש תיקון היא לא רק ביחס לעבודה חלקית יחידה, אלא גם כשהוא עובד ביותר מסקום אחד, בהתאם לסך הכל העבודות החלקיות.

ק. לונ:

בענין 30% אני מסכים לדברי חבר הכנסת בז'רנו, שאפשר ללכת לכל היותר בפטרה של שתי דרגות. אני חושב ש-20% הם מוגזמים, כי אם אינני טועה, סביר המסתכר 200 לירות לחודש מגיע ל-10% מהמטכורת לכל היותר. וכאן צריך להיות איזה שהוא אומדן. אדם שעובד עבודה חלקית, אם הוא עובד אפילו עבודה מלאה בסנים-טלסה טקומות, הוא מסתכר, בניח, 250 לירות לחודש.

ד"ר ברנע:

אני מודה בדבר אחד, שאפשר קצת לתקן את התקנה. אני רוצה לציין שבכוונה קבעו פה אחרים שהיא קצת כולל דירבון ללכת למסרד של פקיד השומה ולגלות שם מה הוא עושה. במי רצינו לפגוע? - רצינו לפגוע באותם האנשים שעובדים עבורה כלאה במקום אחד ועבודה נוספת במקום שני. אנשים אלה - מהו ניכוי של 20% הוא פחות מדי. הכוונה היתה לפגוע באנשים שעובדים בשתי משרות. על כן אסרנו, שאם הוא יבוא לפקיד השומה ויגיד שהוא עובד רק במקום אחד, פקיד השומה חייב לתת הוראה לנכות לו לפי הלוח. כלומר, על פי רוב לא לנכות בכלל, כי הוא אינו מגיע למשכורת חודש שסמנה צריך לנכות 20%.

אני מודה חבר הכנסת רובין צורק, כי אנו צריכים לתקן קצת את ההוראה. אנחנו צריכים להגיד: לא רק במקרה שהוא עובד במקום אחד בלבד יש להכניס תיקון, אלא העובד רשאי בכלל לדרוש גיבוי של כל ההכנסות. הוא צריך שם באמת להסכים עם פקיד השומה. אם הוא עובד בשני מקומות, בכל מקום עבודה חלקית, לפי ההוראה הנוכחית אין בכל לפקיד השומה סמכות להגיד לא לנכות 20%. אבל למעשה בא אדם למסרד ואומר: 20% זה יותר מדי. אז עושים אתו חשבון ואומרים לו: אתה עובד פה וכאן ומגיע סך סכום כזה וכזה. איך אתה רוצה שינכו זאת? והוא יצטרך להגיד כמה לנכות בכל מקום. אנחנו רצינו להכריח אותו לבוא למסרד.

העובדים החלקיים הקטנים, כלומר אלה שעובדים במקום אחד חלקי ובמקום שני חלקי - לגבי אלה באמת נכונה הטענה. אני מבטיח שהיום עושים זאת. אני מוכן להכניס לתוך התקנה, שפקיד השומה חייב לתת הוראה, כפי שכתוב היום, אם הוא עובד רק במקום אחד. ואם העובד דורש - אז פקיד השומה צריך לעשות את גיבוי כל ההכנסות האלה ולתת הוראות - בהסכם עם העובד - איך לנכות את זה.

ק. לונ:

תיטביה שעובדת במטק-בית או במסרד מסרד ושם מנכים לה 20%, מנין לה לדעת שעליה ללכת לפקיד השומה?

היו"ר י. גורני:

עברתי על הסטינוגרמה. מתברר שחבר הכנסת רובין באמת לא הציג את הדגש על פועלים ארעיים שאין להם עבודה קבועה, אלא הציג את הדגש על תשלום חד-פעמי של 30% ועל 20% גיבוי של עובדים חלקיים. אמנם בדבריו שילב גם את הפועלים הארעיים שאין להם עבודה קבועה, ואפשר לחשוב שהכנסת העבירה גם את הבעיה הזאת. אבל בין אם נחשוב באופן פורמאלי שהכנסת העבירה, או לא, אין זה פוסט מותנו בהזדמנות זו לדון גם בבעיה הזאת.

מסתבר אפוא, שיש שלשה סוגים: תשלום חד-פעמי, עבודה חלקית (בין אם היא מצטרפת ליום עבודה שלם ובין אם היא מצטרפת לחלק עבודה שונים במקומות שונים) ופועלים שאין להם עבודה קבועה. אמנם פה יש נכדת מפגש בין שני הסוגים האחרונים, כי מה ההבדל באופן מהותי, בין אדם שהיו לו 150 ימי עבודה בשנה ובין עובד שיש לו עבודה חלקית בשני מקומות ושעות העבודה שלו גם כן מצטרפות ל-150 ימי עבודה? מבחינת עבודה, לא זה ולא זה אין לו עבודה כלאה וכל אחד מהם עובד באופן חלקי.

כך שאת שני הסוגים האלה אני רואה בעצם כסוג אחד. לפני שאני מגיע למסקנות, אני יוצא מנקודת מוצא, שבדרך כלל העקרון הוא, שאין אף אחד פטור ממש הכנסה. פטור רק זה שהכנסתו השנתית, לאחר הזיכויים השונים, אינה מצטרפת לטכום חייב במס הכנסה. לא מגיעים לכולם, וזה ענין אחר. צריך להגיע גם למטק בית. נקודת המוצא היא, שאין אף אחד פטור, ובמידה קרובה המינימום של מסרד מס הכנסה מגיעים, הם צריכים להקיף את כולם ללא יוצא מן הכלל.

ואז אני מסכים בהחלט, שאין להטיל על נותני העבודה לעשות מחדש את הרשימה לאחר צירוף התשלום החד-פעמי, כי זו באמת מעמסה גדולה מאד. צריך למצוא את הפתרון בדרך אחרת. אבל אם אני אומר בדרך אחרת, אינני מסתפק בזה ששלטונות מס הכנסה יסתפקו בטוב ואל תעשה והניחיהם צריך לעשות את המעשה, מפני שהוא לא יקום ולא יעשה ברוב המקרים. הוא איננו מתמצא כל כך בכל זה, ועם כל ההקלות - זה כדרך בהתרוצצות. פה השלטונות אינם פטורים מזה, שיש שומה סופית

ואין התיישבות. ואם יתבהר בחשבון האחרון שניכר יותר מדי, חייבים להחזיר לעובד, ולא רק אם הוא ידרוש. אם יש רבע מיליון שכירים, אתה יכול על 220 אלף לא לעשות שומה, אבל אזל 30 אלף שחלו אצלם תמורות מסוג זה אתה צריך לעשות להם את השומה.

ח. לפדון: אז צריך למצוא אותם.

היו"ר י. גורני:

בטביל מה יש שיטות עבודה - כרטיסיה וכיון? אי-אפשר להוציא מכלל ה-250 אלף את 30 האלף? אני חושב שהדבר הוא אלמנטרי מאד, שאם אני קבלתי תשלום חד-פעמי וניכר לי 30% מהתשלום החד-פעמי הזה - הדבר נרשם באיזה מקום וכל העובדים שלגביהם נעשה ניכוי מסוג זה נרשמים במקום מסויים. אם עשו ביחס אלי איזו פעולה מיוחדת, שונה מזו שנעשתה לגבי עובד אחר שלא קבל תשלום חד-פעמי - התשלום החד-פעמי הזה נרשם באיזה מקום.

ש. בז'רנו:

לא נרשם. הוא נרשם רק אם עושים לך שומה.

היו"ר י. גורני:

דבר אחד אני יכול לדרוש מנותן העבודה: שאם שבין כמה אנשים שהוא מעסיק, לחמשה מהם שילם תשלום חד-פעמי - הרי בזמן הגשת הרשימה הוא חייב לסמן אותם.

ש. בז'רנו:

זאת הוא עושה.

היו"ר י. גורני:

אם כן, הוא יודע.

ש. בז'רנו:

אין להם תיק של כל שכיר שעושים שומה עליו.

היו"ר י. גורני:

אלה הם דברים אלמנטריים, שגם אם לא עושים לי שומה - אם מקבלים כסף מסני, הדבר צריך להירשם באיזה מקום.

ח. רובינ:

אין תיק.

היו"ר י. גורני:

אם אין תיק לכל שכיר, אני מציע לפתוח תיקים לשכירים שמהם גובים 30%.

ח. רובינ:

אני מקבל את זה.

היו"ר י. גורני:

אחרי שפתחת תיקים אתה חייב לעשות לך שומה כי אולי נכית מסנו יותר מסצריך היית לנכון ולא צריך להסתין עד שיבוא ויתבע אלא לאחר תקופת זמן יש להודיע לו שהעודף נזקף לזכותו.

אשר לעבודה חלקית, מספק גדול מאד של עובדים עבודה חלקית יש להם עבודה חלקית מעל ליום עבודה. זה לא ענין של שעות העבודה. אם מהנדסים שעובדים כשכירים, נוסף על כך עושים תכנון ומרוויחים עוד אלפיים לירות לשנה - מי שמסלם להם את הכסף הזה חייב לנכות.

אני יוצא מנקודת מוצא - אולי זה לא יתגש במסך שנה - שאין אדם שפסוד מס הכנסה ככל ההכנסה שהוא מקבל, מכל ציני, ומי שפסדיר מה שהוא מקבל הוא עברייני, ומי שפסייע לו להסתיר הוא עברייני. יכול להיות גם אדם שעובד בשלטה מקומות והכנסתו מצטרפת. גם לאלה צריך לאפשר שתהיה להם שומה לא על פי יזמתם הם. שלטונות מס הכנסה יעשו להם שומה, ואם גבו יותר - יחזירו להם.

אשר לפועלים ארעיים, אני רואה אותם כחלק מאותו הסוג. יכול להיות ליש לי טאה ימי עבודה בסך לירות וחמשים ימי עבודה בטבע לירות, וכל זה אחד, לאחר הזיכויים, אינו מגיע לכלל סכום החייב בתשלום מס. אם אתה סוכה לאלה, פה צריך להיות התיקון סדברתי על בכנסת, כי בינתיים אתה מכביד עליו, גם אם תחזיר לו בעוד שנה-שנתיים. טהי הרבנות אם אתה אוסר שבעד סך לירות אתה לא סוכה אבל בעד 50 ימי עבודה שמעל ל"י אתה כן סוכה, בעוד שהוא פטור? צריך לעשות את כל ההקלות בכדי שזה לא יכביד עליו.